

УВОД

Живимо у времену глобализације. Ова реченица, сигурно је једна од главних одредница света после завршетка хладног рата. Штавише, глобализација је, хегеловски речено, "дух (нашег) времена". Ви можете да пренебрегавате њено постојање, да тврдите како вам се свиђа или не, да бежите од ње "улево или удесно", али ће вас последице овог сложеног процеса који је "премрежио" читав свет, засигурно стићи. Глобализација, помало патетично казано, постоји на неки начин независно од нас и даје својеврсни оквир свету на размеђу два миленијума.

Циљ овог истраживања, управо и јесте да се опише и објасни место, улога и значај овог процеса по међународне односе, односно да се глобализација сагледа у свим њеним видовима који су од значаја за функционисање данашњег међународног система и међународних односа уопште. У том циљу, ми ћемо се током овог истраживања осврнути на све значајне одлике овог феномена: порекло и значење појма глобализација, појмовно ћемо разграничити појам глобализације од њему сличних и блиских појмова као што су међузависност и глобализам, размотрићемо различите димензије глобализације, и на крају ћемо дати неку врсту историјата процеса глобализације у међународним односима. Такође, осврнућемо се и на оно што је данас незаобилазна тема у свим разговорима који се тичу међународних односа а односи се на противречности које глобализација доноси свету у којем живимо и који нас окружује.

ПОРЕКЛО ТЕРМИНА ГЛОБАЛИЗАЦИЈА

Латинска реч "**globus**" што значи "**свет**" родно је место у којем треба тражити извор и значење појма глобализација. Она, треба да означи све оно што је супротност локалном, малом и ограниченом. Другачије речено, бити глобалан значи бити светски, односно покривати цео свет.

Чудесним мешањем народа кроз историју, реч "global" се између осталих задржала и у језику који је "lingua franca" модерног доба, енглеском. Тако оксфордски речник енглеског језика, дефинише "global" као "оно што покрива или утиче на цео свет."¹ Како тврди Јан Арт Шолте, придев "global" се у енглеском језику користи од краја деветнаестог века.² По њему, сами термини "globalize" и "globalism", уведени су у употребу у једној мало познатој књизи двојице америчких аутора Рајсера и Дејвиса из 1944. године.³ Сама именица "глобализација" (globalization), појавила се први пут у речницима 1961. године.⁴

¹ Видети, Oxford Advanced Learner's Dictionary of current English, Editor Sally Wehmeier, Oxford University Press, Oxford, 2000, Sixth Edition, p. 546.

² Пре тога се за означавање целог света користио термин "spherical". То на најбољи начин показује како се схватање света мењало кроз време, односно како је језик пратио дешавања у стварном животу. Како су се делови света "откривали" током времена, тако су се и речи које су га означавале мењале. Видети шире о томе, у Jan Aart Scholte, "The Globalization of World Politics", in, Steve Smith, John Baylis, The Globalization of World Politics, Oxford University Press, 2001, Second Edition, pp. 13 – 32. Чувени колумниста "Њујорк Тајмса" Томас Л. Фридман, у његовој фамозној књизи "Лексус и маслиново дрво" (Lexus and Olive Tree) сликовито објашњава промену која се десила у међународним односима у годинама непосредно после другог светског рата. Наиме, колумна коју он данас пише и посао који он данас обавља носи назив "колумниста за спољне послове", а у прошлости човек који се бавио писањем колумни из области међународних односа, звао се "колумниста за европске послове". Евроцентрично схватање света и прича о европској моћи, дефинитивно су нестали са историјске сцене у разарајућим ратовима који су обележили последњи век другог миленијума. Видети шире о томе, Thomas L. Friedman, Lexus and Olive Tree – Understanding Globalization, pp. 4–7.

³ Реч је о књизи "Планетарна демократија: увод у научни хуманизам и примењену семантику", Видети, O. L. Reiser, B. Davies, Planetary Democracy: An Introduction to Scientific Humanism and Applied Semantics, Creative Age Press, New York, 1944, pp. 212, 219. наведено према: Jan Aart Scholte, "The Globalization of World Politics", in, Steve Smith, John Baylis, The Globalization of World Politics, p. 14.

⁴ У питању је треће издање Новог Вебстеровог међународног речника енглеског језика. Видети, Webster, Webster's Third New International Dictionary of the English Language, Unabridged, Merriam, Springfield, Massachusetts, 1961. Наведено према: Jan Aart Scholte, "The Globalization of World Politics", in, Steve Smith, John Baylis, The Globalization of World Politics, p. 14.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com